

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXII. — Izdan in razposlan dne 3. junija 1881.

48

Dopustno pismo od 9. maja 1881,

za lokalne železnice, namreč: iz Kraljičinega Gradca v Vostomer s krilom od Sadove v Smirice, od Nimburga v Jičin s kriloma od Krincea v Kraljičino mestce in od Kopidlna v Libanj, od Nezvestic v Mirešov in od Nusel v Modrane.

M i F r a n c - J o ž e f P r v i , po milosti Božji cesar avstrijski,

apostolski kralj ogerski, kralj češki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladimirski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; véliki vojvoda krakovski, vojvoda lotarinški, saleburški, štirski, koroški, kranjski, bukovinski, gornje-sleški in dolnje-sleški; véliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški in tirolski itd. itd. itd.

Ker sta podjetnika Janez Muzika in Karel Schnabel v Pragi zaprosila, da bi jima se dala dopustitev ali koncesija v delo in vršbo naslednjih lokalnih železnic, namreč:

1. iz Kraljičinega Gradca v Vostomer s krilom od Sadove v Smirice,
2. od Nimburga v Jičin s kriloma od Krincea v Kraljičino mestce in od Kopidlna v Libanj,
3. od Nezvestic v Mirešov in
4. od Nusel v Modrane

vzvidelo Nam se je z ozirom na občno korist tega podjetja imenovanima prosi-
teljema po postavi o dopušcanji železnic od 14. septembra 1854 (Drž. zak. št. 238)
in postavi od 25. maja 1880 (Drž. zak. št. 56) to dopustitev podeliti tako le:

§. 1.

Dajemo koncesionarjema pravico narediti in uživati naslednje lokomotivne železnice, ki jih bode izvesti kot lokalne železnice s pravilno medkolesno širino, namreč:

1. od postaje Kraljevogradske priv. južno-severonemške zvezne železnice v Vostromer, s Krilom od Sadove v Smirice,

2. od postaje Nimburske priv. avstrijske severozahodne železnice v Jičin s krilom od Krinca na Dimokure v Kraljičino mestce in od Kopidlna v Libanj,

3. od Nezvestic tik postaje Bloviške priv. železnice slovoče po cesarji Franc Jožefu v Mirešov z eventualnim privzetjem zdanje Mireševskemu društvu za kopanje ogljija pripadajoče in v javni promet prenarediti se imajoče obrtnostne železnice od Rokicanske postaje priv. česke zahodne železnice od Mirešova v Rokicane in

4. od Nuselske postaje priv. železnice slovoče po cesarji Franc Jožefu v Modrane.

§. 2.

Železnicam, ki so predmet te dopustnice, dodeljujejo se naslednja olajšila:

- a) Oprostitev od štempljev in pristojbin za vse pogodbe, knjižne vpise, vloge in druge listine v nabavo kapitala in zagotovilo obresti od kapitala in vršbe do časa, ko se začne vršba vožnje, in za pridobitev zemljišč, za delo in opravilo do konca prvega vršbenega leta;
- b) oprostitev od štempljev in pristojbin za prvo izdatbo delnic z interimalnimi listi vred, in za vknjižbo predstvenih obligacij, kakor tudi od presnemščine, kar se je nabere o nakupu zemljišča;
- c) oprostitev od pristojbin in taks, dolžnih za podeljeno koncesijo in za izdatbo te dopustnice, dalje oprostitev od pridobnine in dohodarine, od plačevanja štempeljskih pristojbin kuponom in tako tudi od vsakega novega davka, kateri bi se utegnil vvesti s prihodnjimi postavami, na trideset (30) let od dne današnjega.

§. 3.

Koncesionarja sta dolžna, delo železnic precej začeti in najdalje do 1. septembra 1882 dokončati, dodelane železnice v občno službo izročiti ter vožnjo po njih ves čas, dokler traja koncesija, nepretrgoma vzdržavati.

Da bosta zgornjega roka za delo držala se, dolžna sta koncesionarja državni upravi dati varnost, položivši v kavcijo sto tisoč (100.000) goldinarjev v vrednotnicah, v katerih se lahko nalagajo novi varovancev.

Ako bi se zgornja dolžnost ne izpolnila, sme se izreči, da je ta kavcija zapala.

§. 4.

Da izdelate dopuščene železnice, priteza se koncesionarjema pravica razlastitve (razsvojitve) po določilih dotičnih postavnih propisov.

Ista pravica se koncesionarjema dodelí tudi zastran tistih krilnih železnic, ki bi se imele narediti do posameznih obrtniških zavodov, in o katerih bi državna uprava spoznala, da jih je v javnem interesu napraviti.

§. 5.

Koncesionarjema se je ob delu in vršbi dopuščenih železnic držati tega, kar ustanavlja to dopustno pismo, — in dopustilnih uvetov, ki jih postavi trgovinsko ministerstvo, ter tudi tega, kar velevajo semkaj meréči zakoni in ukazi, zlasti železnocestni dopustni zakon od 14. septembra 1854 (Drž. zak. št. 238) in železnocestni vršbeni red od 16. novembra 1851 (Drž. zak. od l. 1852 št. 1) in po zakonih in ukazih, kateri se morebiti pozneje dadó.

Kar se pa vožnje same tiče, odpuščajo se varnostne naredbe propisane v redu železnocestne vršbe in dotičnih dodatnih ukazih v toliko, kolikor se bode z ozirom na znižano maksimalno brzino trgovinskemu ministerstvu zdelo, da se smejo, ter bodo na to stran veljali dotični posebni propisi, ki jih izdá trgovinsko ministerstvo.

§. 6.

Koncesionarjema priteza se pravica, s posebnim odobrenjem državne uprave ustanoviti delničarsko družbo, ali pravice in dolžnosti izvirajoče iz tega dopustila predjati na uže obstoječo delničarsko družbo.

Družba, katera se napravi, stopi v vse pravice in dolžnosti koncesionarjev.

Nominalni iznos predstvenih obligacij, ki se izdadó, ne sme presežati polovice vsega nominalnega napravnega kapitala.

Ves napravni kapital treba je v dobi koncesije odplačati po črteži, ki za odobri državna uprava.

Družbena pravila in obrazci delnic (akcij) in predstvenih obligacij potrebujejo odobrenja državne uprave.

Predstvene obligacije ne smejo se nikakor začeti izdajati predno se v §. 1 dopuščene železnice dodelajo in v službo izročé.

§. 7.

Dopustna doba in z njo vred v §. 9 lit. b) železnocestnega dopustnega zakona, izrečena obramba proti napravi novih železnic se ustanavlja na devetdeset (90) let, štejóč od današnjega dneva, in mine po tem roku.

Državna uprava sme tudi izreči, da je koncesija izgubila svojo moč, ako se ne bi dostale dolžnosti v §. 3 ustanovljene o začetku in zvršetku delanja in ter o začetku in vzdržbi vožnje, in bi se prestop roka ne mogel opravičiti ni v zmislu §. 11^{ga}, lit. b) železnocestnega dopustnega zakona niti ne posebno s političnimi ali novčnimi krizami.

§. 8.

Državna uprava si prihranja pravico, da more vselej koncesionirane železnice, ko se dodelajo in v službo izročé, odkupiti za odškodnino v gotovem, ki jo dá koncesionarjema.

Da se določi odkupščina, seštejé se letni čisti dohodki, kar jih je podjetje imelo v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti dohodki dveh najslabejših let in povprečni čisti dohodek ostalih petih let se izračuni.

Ako bi vendar tako najdeni srednji čisti dohodek ne dosegel vsaj letnine potrebne za obresti po 5°/_o imenske napravne glavnice, ki jo je dovolila državna uprava, in za nje odplačilo — tedaj se ta letnina vzame kot čisti donos odmeri odkupščine v podlogo. To veljá tudi za slučaj, če se železnice odkupijo pred sedmim letom vršbe.

Odkodba naj se po izboru državne uprave dá ali v renti, enaki zgornjemu srednjemu, odnosno minimalnemu donosu, ki naj se koncesionarjema v dobi še ostali koncesije poluletno, 1. januarja in 1. julija vsako leto plačuje, ali pa z enkratnim plačilom tistega iznosa, ki je v času odkupnje primeren kapitalni vrednosti računsko najdeni na temelji petodstotnih obresti letnih rent, kar jih do iztečaja koncesije za izplačilo dospe.

Nego državni upravi pridržuje se pravica, odkupujoč koncesionirane železnice v dolžnosti koncesionarjev, odnosno njunih pravonaslednikov gledé obresti in črtežu primernega poplačila z odobrenjem državne uprave izdanih predstvenih obligacij vstopiti kot samodolžnica. V tem slučaju bode potrebščino za obresti in poplačilo dolga v predstvenih obligacijah odbiti od zgornje odkupščine v gotovini.

Imenski napravni kapital po cifri je podvreči odobrenju državne uprave.

Ako bi po izteku prvega vršbenega leta bilo treba še drugih novih stavbe, ali bi se pomnožile vozne oprave in vozila, smejo se dotični troškovi prišteti napravnemu kapitalu, ako je državna uprava privolila v gori omenjene nove stavbe ali v pomnožitev voznih oprav, in če se troškovi ti, kakor veljá, izkažejo.

Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država izplačavši odkupščino brez drugega odmenila ali vračila v last in užitek tukaj koncesioniranih prog z vsemi prej omenjenimi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, — tudi vozil in zaloga materijala.

§. 9.

Ko mine dopustilo in tist dan, kadar mine, preide na državo brez vračila neobremenjena svojina in užitek dopuščenih železnic, vse premične in nepremične pritikline, tudi vozilni park in zaloga materijala (§. 8).

Ako to dopustilo mine, ter tudi, ako se odkupi železnica (§. 8), ostaja koncesionarjem last rezervnega zaloga napravljenega iz lastnih dohodkov podjetja in kar imajo denarjev tirjati, po tem last posebnih del in poslopij napravljenih ali pridobljenih iz lastnega imetka, katere so sezidali ali si pridobili vsled pooblastila od državne uprave z izrečnim pristavkom, da ne bodo pritiklina železnici.

§. 10.

Državna uprava ima pravico, uvériti se, da so dela železne ceste ter tudi vršbena oprava, po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo in oziroma odpravijo.

Tudi ima državna uprava pravico, po svojem človeku pregledovati gospodarjenje.

Komisar, katerega postavi državna uprava, tudi sme, kolikorkrat se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega odbora ali drugega zastopa, kateri velja za družbe načelnitvo, ter k občnim zborom, in ustavljati vse sklepe in naredbe nasprotne zakonom ali družbenim pravilom, oziroma kvarne državni koristi.

Za tu ustanovljeno nadziranje železnocestnega podjetja koncesionarja plačujeta v državno blagajno letno vprečno povračilo z ozirom na dotično poslovno breme; — koliko naj bode, to določi državna uprava; nasproti se koncesionarja odvezujeta dolžnosti, izrečenih v §. 89 reda železnocestne vožnje od 16. novembra 1851 (Drž. zak. od l. 1852 št. 1) gledé povračila večjih troškov, ki bi se nabrali po policijskem ali dohodarstvenem nadzoru, in gledé dolžnosti, zastonj nabaviti in vzdržavati uradne prostorije.

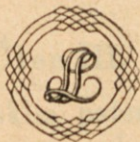
§. 11.

Državni upravi se dalje prihranja pravica, ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila po večkrat prelomile ali opustile dolžnosti, naložene v dopustnici, v dopustilnih uvetih ali v zakonih, poprijeti se naredeb, primernih zakonom ter po okolnostih — še predno izteče koncesija, — izreči da je ista ugasnila.

Resno opominjaje vsacega, da ne dela zoper to, kar ustanovljuje leta dopustnica, in dodeljujoč koncesionarjema pravico, zastran izkazne škode pred Našimi sodišči zahtevati odméne, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustnico in vsem tem, kar se v njej ustanavlja.

V dokaz tega izdajemo to pismo, naudarjeno z Našim večjim pečatom, v Našem cesarstvu glavnem in prestolnem mestu na Dunaji, devetega dne meseca maja, v letu po odrešenji sveta tisoč osem sto osemdesetem prvem, Našega cesarjevanja tridesetem tretjem.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Pino s. r.

Dunajewski s. r.

